

Häggsjöns Varjehanda

Årgång 14 Nummer 13

Häggsjöns Intresse- och Fiskevårdsförening

Juli 2011

Nya nära grannar i Häggsjö

Foto: Qrt

Medarbetare i detta nummer:

- Nils-Erik Westerholm
- Kjell-Erik Näslund
- Holmfrid Åstrand
- Bjarne Kirsebom
- Barbro Westerholm
- Kurt Eriksson
- Bill Lindgreen

I det här numret:

Nya nära grannar	1
Kallelse till årsmöte, dagordning o verksamhetsberättelse	2
Ny teknik (Holmfrid Åstrand)	3
Drama i Potters kurva	4
I aften dans...	6
Kalendarium Mat- o Baksidan Häggsjöloppan	10
Skogsbrukets utveckling	11

De senaste 5-7 åren har vi haft besök av ett tranpar, och det verkar vara samma individer. De kommer tidigt, när snön fortfarande ligger tjock på åkern och endast ett litet stycke utanför bäckmynningen är isfri. I år kom de den och observerades de 23 april. Man undrar då om de kommer att stanna, kanske flyr de förskräckta av snömängden som fortfarande finns kvar. Men de verkar härda ut, dagarna går, snön smälter undan och de verkar bli lyckliga och lite pilska, för snart kan man ute på lägdan se dem dansa och trumpetande uppvakta varandra mellan näringsöken. Så småningom blir resultatet av deras dans och trumpetande nytt liv. De första dagarna som ungarna visas upp verkar de hålla på med utbildning, föräldrarna finner föda, matar ungarna och verkar uppmuntra dem till att försöka hitta mat själva. Bilden ovan är tagen ca 10 meter utanför huset, tyvärr genom fönstret vilket kan förklara den dåliga bildkvaliteten.

Lika trevligt det är att se dem, lika tråkigt är det att konstatera att de är fenomenala på att hitta sättpotatis i ett "ny-alat pärlann". Man kan se att de gått i raderna och stuckit in den långa näbben precis där sättpotatisen fanns, dragit ut den och mumsat i sig.

Trots olägenheten med ett förstört potatisland vill jag ändå inte missa naturkontakten med dessa majestätiska fåglar. /Qrt

Chefredaktören/utgivaren har ordet

Sommaren kom fort i år, skiftet från den snörikaste vintern på många år till fullskalig sommar gick på ingen tid alls. Påsk och pingst var sena - ja, jag tror t.o.m. att sista april var sen...

Och tufft har det varit i år att få ihop en tidning efter många bortfall av material. Bl.a. saknar vi i detta nummer det populära Häggsjö-krysset. Förhoppningsvis kommer detta

att komma åter nästa år. Korsordsmakare sökes alltså härmed.

I övrigt, som tidigare år uppmanar jag Er att skriva ned och skicka in bidrag till nästa nummer. Gör som Holmfrid och Bjarne, sätt Er i den ljuva sommarkvällen, gör minnesanteckningarna och beskrivningar av hur ni upplevde/upplever hur det är att vara Häggsjöbo, fastboende eller sommarboende. Vad är bra,

vad är mindre bra i ert liv som Häggsjöbo.

Skriv och berätta!!!

Men matsidan innehåller två härliga fullmatade middagar från Bill och Bjarne. Skall absolut testas av oss inom kort.

Efter första året med medlemsavgift är det riktigt glädjande är dock att så många valt att stödja föreningen med sin inbetalda avgift.

/Qrt

Kallelse till årsmöte den 10 juli 2011 kl. 14:00 på Storholmen

Packa picknickkorgen och tag gärna med något att sitta på då vi ses på Storholmen.

De som ej kommer med egen båt, hämtas kl. 13:30 med flotte vid Gunnel W:s brygga.

Förslag till dagordning för Häggsjöns Intresse- och Fiskevårdsförenings årsmöte på Storholmen den 10/7 2011

- 1 Mötets öppnande
- 2 Godkännande av kallelsen
- 3 Godkännande av dagordningen
- 4 Val av mötesordförande, sekreterare samt 2 justeringsmän
- 5 Verksamhetsberättelse
- 6 Revisionsberättelse
- 7 Ansvarsfrihet för det gångna året
- 8 Val av 2 styrelseledamöter för en tid av 2 år där Barbro Westerholm och Kurt Eriksson står i tur att avgå
- 9 Val av 2 styrelsesuppleanter för en tid av 1 år. I tur att avgå är Carl-Göran Hagelin och Åke Westin
- 10 Val av utgivare av Häggsjöns varjehanda för en tid av 1 år. I tur att avgå är Kurt Eriksson
- 11 Val av revisorer för 1 år. I tur att avgå är Margareta Wicander och Ann-Catrin Henricsson
- 12 Val av festkommitté för 1 år. I tur att avgå är Barbro Westerholm, Åke Westin och Helen Lundström
- 13 Val av valberedning (2 st) för ett år. I tur att avgå är Anders Lindqvist och Gunnar Forsén
- 14 Övriga frågor
- 15 Mötets avslutande

Välkomna till Storholmen **/Barbro Westerholm**

Verksamhetsberättelse 2010 – 2011

Styrelsens sammansättning under året har varit:

Ordf.: Barbro Westerholm
 Sekr.: Kurt Eriksson
 Ledam.: Edor Olofsson
 Kjell-Erik Näslund
 Jörgen Pettersson
 Suppl.: Carl-Göran Hagelin
 Åke Westin
 Revisor: Margareta Wicander och
 Ann-Catrin Henricsson
 Festkom: Barbro Westerholm, Åke Westin o
 Helen (Westerlund) Lundström

Verksamhetsåret 2010 var första gången som vi tog ut en medlemsavgift i föreningen, och vi kan då konstatera att vi har 85 betalande medlemmar. Glädjande är att medlemmarna inte bara är permanent- och fritidsboende i Häggsjö. Vi har också många "utsocknes" medlemmar som vill stödja vår förening. Föreningen har nu rätt god ekonomi, och förutom medlemsavgifterna har "Häggsjöborna" genom sina turnéer lämnat ett betydande bidrag till den goda ekonomin. Förutom årsmötet har styrelsen haft ett möte.

Åven 2010 upprepades den omtyckta aktiviteten båtbingo. Ännu fler brickor och båtar än förra året var i omlopp och det var en stor skara som samlades i Häggsjöviken för att äta korv o burgare. Den som inte åkt runt sjön kunde också ta chansen att spela bingo på plats. Nyårsaftonens träff på Storholmen snöade in, endast några tappra scootrar tog en sväng.

En spontan aktivitet som vi kanske kan göra till en tradition genomfördes i slutet av augusti då mängder av marschaller lyste upp Häggsjöns stränder. Mycket vackert och mäktigt!

Tyvärr har vi inte heller i år mäktat med att ta fram förslag till ändring av stadgarna. Är du som medlem intresserad och har tid att ta lite tid i anspråk för att ta fram nytt stadgeförslag, hör av dig. Till sammans bör vi kunna åstadkomma något.

Som ideell förening är det vi medlemmar som ska initiera och genomföra eventuella aktiviteter. Ta därför chansen och kom till årsmötet på Storholmen den 10 juli och säg vilken verksamhet du vill att vi satsar på.

Barbro Westerholm

Ny teknik

Förra året stannade en bil till vid våra hus. Ur steg en äldre pigga och vital gentleman, Holmfrid Åstrand, som visade sig vara yngste son till stenhuggaren Petter Åstrand som tidningen berättade om i ett tidigare nummer 2007. Vi fick ett långt samtal i trädgårdsmöbeln om ditten och datten. Holmfrid är numera i 90-årsåldern men trots att han utvandrade till Stockholm på 40-talet så har han fortfarande många minnen från sin uppväxt i Häggsjö. Här vill han via ett brev till redaktionen delge våra läsare några episoder från tidigt 30-tal i Häggsjö.

Biobesök

Tänk att det skulle bli visning av rörliga bilder "film" i det stora vita huset på andra sidan sjön vid Nynäs. Och jag skulle med sällskap av min äldre bror och några andra, få följa med.

Resan skulle ske med båt. På färden dit var förhoppningarna stora och min bror hade ju några ören med sig, för det var ju inträdesavgift..

Jo, föreställningen började spännande. Det var Fyrtornet och Släpvagnen. Ett danskt komikerpar som åkte ånglok. Filmen matades fram med en handvev. Plötsligt tog det stopp. Filmen belystes med en stor fotogenlampa och det

blev för varmt och det sa "PLOPP".

Entréavgiften betalades tillbaka och resan hem påbörjades. Det var höst så det började bli lite mörkt. Vi kom ut på sjön och då började de äldre tala om att det skulle kunna bli svårt att hitta hem... Det fanns ju grund och så den stora Svältsten... Tänk om vi skulle krocka. Tårarna började komma fram. Det var väl det som var meningen, antar jag. Som alltid vill de äldre retas. Hem kom jag och det var det bästa på hela resan.

Flyguppvisning

Vid en vik vid Häggsjöns sydöstra strand skulle det ske rundturer med flyg. Det måste jag absolut besöka. Det blev en lång promenad genom skog och på väg.

Visst var det intressant att se flygplanet. Piloten Ahrenberg iklädd helskinnsdräkt var rätt häftig.

Åskådarna var dock få. Intresset att flyga var inte så stort. Bara en tur kostade 30 kronor, det skulle motsvara ca 850 kr i dagens penningvärde.

Den 23 juli är det åter dags för

Båtbingo på Häggsjön

Efter rundturen på sjön samlas vi för förtäring och prisutdelning vid Häggsjöviken

Affischer med detaljerad info kommer att sättas upp i god tid innan den 23 juli

Drama i Potters kurva

En sann historia av Bjarne Kirsebom

Är det någon mer än jag som minns vintern 2010? Jovisst, säger Du som läser. Såklart. Mycket snö var det och rätt kallt – men vad var det nu med det då?

För mig var det väldigt speciellt. En kombination av naturupplevelse, beskäftighet, dumhet och – hjälpsamhet. Eller kanske det skall beskrivas som ett möte mellan storstaden och landsbygden.

Vi hade som vanligt kommit upp till Häggsjö för julfirande några dagar före julafton. Den STORA händelsen skulle emellertid som vanligt inträffa på Annandagen, NIKLAS och hans föräldrar skulle komma från Stockholm. Med bil.

Juldagens kväll kom en varning i TV-vädret. Ett riktigt snöoväder under Annandagens förmiddag. In över land från Gävlebukten. Hård vind. Lika mycket norröver. Ovanpå allt som redan låg. Åhhhherremenje tänker Morfar framför skärmen. Telefonen ringer. Anförvant nere i Skåne: "Tänker Du låta henne (=Niklas Mor) köra upp" !? Hmmm, tänker jag. Har jag någon talan egentligen? Ringer dock. Tja, säger Niklas Mor. Vi kollar vädret innan vi kör. Klas är van. Mmm... tänker Morfar, men alla de övriga dumskallarna på vägen, då...?

Annandag. Mycket riktigt. Den här gången har SMHI alldeles rätt för sig. Stockholmsungdomarna kör o kör. Långsamt i snödrev och oändliga köer och VÄLDIGT många telefonsamtal om LÄGET? Från mer än en anförvant, börjar jag förstå...

Gunilla går på traditionell julgudstjänst hos Westerholms. En av de få som hittade dit det här året. Inte ens prästen hittade fram. Men trevnaden och klokskapen fanns där, visste Gunilla så småningom berättas. Själv hade jag inte riktigt tid. Det alternativa julbordet med all fisk och alla skaldjur var i och för sig klart, men jag var fullt upptagen av att vanka fram och tillbaka och titta ut genomfönstret och vänta på telefonsamtal. Jag har bestämt mig. Så snart de ringer och säger att de passerat Sundsvall skall jag köra ner till Högsnäs och hämta dem. Klas har i och för sig helt ny bil, men jag har FYRHJULS DRIFT!!!!

Gunilla kommer tillbaka och berättar. Väldigt trevligt hade det varit. Mycket prat. Bland annat om plogningen. "Måste vara oerfarret folk i plogbilen. De tar ut kanten väldigt långt". Jag lyssnar mer kvarts öra.

Nu är det säkert en halvtimme sedan vi talades vid.

PLÖTSLIGT: "Hej, nu är vi i Timrå!!!!"

- "Åhh, hej och hallå – När ni kommer till Högsnäs så hämtar jag er där".

- "Ehhh, jaha...så snällt".

Gunilla undrar lite försiktigt om det där... det är ju väldigt mycket snödrev.

- "Skall Du verkligen ge Dig ut...?"

- "Ja" svarar jag dovt och drar på mig allt som behövs. Tanken gick till John Wayne, "A man got to do what a man got to do" eller något i den stilen. Upp till vändplan. Subarun startar vänligt och iväg kommer vi. LÅNGSAMT. Hos Westerholms lyser det. Snödrevet tar i. Jag närmar mig Potters kurva. Fantastiskt det här med fyrhjulsdrift. Få se nu, det var det där med den breda plogningen. Var farao är diket...?!?! Vänster eller höger? SVOUSCH, en kolossal snöusch över vindrutan. I med lowdrive. Konstig vinkel på bilen.... Åhhh...

John Wayne var en idiot. För att inte tala om hans sentida efterföljare. Ingen chans att komma upp. Fram med mobiltelefonen. Nu gällde det. Är han hemma... Hur långt har firandet av Annandagen gått?

Kjell-Erik hade varit hos Westerholms, men hans traktor

Drama i Potters kurva... forts

var fortfarande varm och startade snällt. Jag misstänker sedan länge Kjell-Erik för att ha vingar under rocken. När han nu kom framputtrande såg jag i vart fall tydligt en gloria över hans pälsmössa.

Självklart måste färden gå vidare sedan traktorn gjort sitt . Kanske led barn och barnbarn nöd? Kanske satt de fast i ett ÄNNU större dike ??? Subarun brummade framåt femtio meter. Till Potters korsning. Där kommer plogbilen. En oerhört stor plogbil. Förb-nnelse .

Jag backar ner på avtagsvägen för att ge den fritt fram. Den står stilla. Men, herre Gud. Vad sysslar karln med - ser han inte att jag har flyttat mig...?? Den står ännu mer stilla... Så, plötsligt rycker plogbilen på axlarna (tänker förmodligen – måste vara en storstadsbo i Subarun) och kör förbi. Och drar upp en meterhög plogvall en meter framför min kylare. Alldeles efter den kommer Klas med sin fina bil. Stilla gled den fram, som på ett salsgolv. I bästa möjliga sällskap.

Jag hade en skyffel i bilen, men den var liten...

Det kändes som om Vår Herre skipade rättvisa rakt över disk om man så säger. Det var en rätt stukad Morfar som andfädd satte sig bakom raten efter att ha slitit ont med snöskyffeln. I och för sig minsta möjliga insats, för nu kom faktiskt fyrhjulsdriften till nytta.

Ett litet kom ihåg låg kvar från det korta samtalet med Kjell-Erik. Stående där med sin vackra gloria hade han sagt något om parkeringen. Han skulle ordna något vid vändplan så att vi inte skulle vara i vägen. Väl framme fattade jag. Edits infart var nu plogad. Lagom för två bilar efter varandra. Heder och tack!

Niklas stod och såg glad ut tillsammans med sina föräldrar (som också såg ganska glada ut). Ofattbart nog hade nio timmar i bil inte givit varaktig skada vare sig på kropp eller humör ! Julen kunde starta!!!

Menlösa Barns dag randades. Niklas med föräldrar planerar utflykt. Klas går upp till bilen för att förbereda. Tillbaka efter en kort stund, med något pressad uppsyn... Slut batteri.

I den allmänna uppståndelsen kring ankomsten på anandagen hade strålkastarna kommit att stå på. Egentligen var det inte möjligt (någon mer än jag som tänker på Tage Danielsson?) att batteriet skulle laddas ur av det skälet, för det hela styrs av en liten dator som skall stänga av allt som är på. Men den firade väl jul den också.

Audis Kundservice gjorde det definitivt. I handboken tillhölls man att inte göra NÅGOT som kan rubba de känsliga inställningarna i datorn. Eventuella handhavandeproblem måste tillkännages för

Kundservice före klockan 16...

Nå, John Morfar Wayne såg nu äntligen ett tillfälle att revanschera sig! ”Jag fixar! Lätt som en plätt. Subarun får dra ut Klas Audi. Sedan startar vi med kabel”.

Jomennisst... Audi 2010 har antagligen många förtjänster. I Rom eller Marseille eller Köpenhamn eller... Definitivt inte i Häggsjö med 120 cm snö och minus 18. VAR f-n sitter dragkroken?? Raffinerat gömd bakom liten väl dold lucka.

Men det må ju så vara – katastrofen kom senare. I en riktig fin 2010 års bil är handbromsen elektrisk. Klas är från Stockholm. Handbromsen låg på. Batteriet var slut.....

Niklas fick min lilla struntskyffel från Potters kurva. Föräldrarna större grejor. John Wayne Eftr. största skyffeln. Menlösa Barns Dag firades med heroisk skottning.

Det gällde att få plats för Subarun jämte Audin. Just framför Christers sommardörr . Bilden av Christer läsande dagstidningen i shorts, foppatofflor och kaffe kändes MYCKET avlägsen.

/Bjarne Kirsebom

I afton dans

Oj, oj, oj vad det dansades på 1940- och 1950-talet, och värre ändå skulle det ha varit på 1920- och 1930-talet, men från den tiden kan jag bara jämföra med vad jag hört berättas. Själv har jag aldrig varit någon Fred Astaire, men på dans skulle man varje lördag sommar som vinter. Så var det nog för det flera ungdomar på den här tiden, och någon brist på tillfällen att utöva sitt intresse förelåg inte. På sommaren dansades det på utedansbanor, logdanser, fiskarfester och Folkets park, ofta på två banor. Dansbuss till Bergeforsen och säkert många fler platser som jag nu inte kommer ihåg.

Dansstället i Bergeforsen var ett mycket välbesökt ställe, både för de i Sundsvallsområdet och Härnösandsområdet. Platsen låg naturskönt på norra sidan av Indalsälven vid gamla bron. Den fick alltså finna sig i att hamna under vatten när kraftverket byggdes. En ny park, nu med noblare byggnationer anlades på andra sidan. Den hade både sommar- och vinterarenor, men har inte lyckats bli lika populär som sin föregångare.

När det gäller utedansbanorna börjar jag med den som låg närmast, nämligen Grandungen i Högsnäs. Trots att sista tangon dansades där någon gång i början av 1940-talet har jag många minnen därifrån. Jag minns väl hur far sedan kvällsjobbet i lagårn var överstökad stoppade bationen i rockärmen och cyk-

lade ner till Högsnäs för att tjänstgöra som ordningsvakt på banan. Jag minns hur mor o jag ibland, om det var en lugn och fin sommarkväll, gick upp på lobryggan och satte oss för att höra dansmusiken som faktiskt hördes ända till Nynäs då.

Det har hänt något märkligt just med det där att kunna höra saker från plats till plats med åren, inte bara för att min hörsel blivit sämre utan jag menar att själva hörbarheten utomhus. På den här tiden kunde man i Häggsjö beroende på vindriktning höra kyrkklockorna från fyra kyrkor, Häggdånger, Hässjö, Stigsjö och Säbrå. Det är nog länge sedan någon hörde några kyrkklockor i Häggsjö av idag.

Men vi lämnar kyrkklockorna och återgår till dansbanorna och då till Grandungen. Där förtjänade jag min första silverslant. Jag kommer inte ihåg hur gammal jag var men jag hade inte börjat skolan. Som vanligt var far där för att sköta ordningsvaktssysslan, men den här kvällen kom han tillbaka för att hämta mig. Han sa att jag skulle stå bakom den som spelade trummor och jaga bort myggen. Mor protesterade milt men det blev som far ville. Det var så att Johan Sjögrens orkester skulle spela, för övrigt en av de allra populäraste orkestrarna i området. Men när de kom fram och blev varse lövskogen ner mot tjärnen och all mygg som väntat hela veckan på att få hugga in

på det dukade bordet som danspubliken och funktionärerna utgjorde, sprang batteristen tillbaka in i droskbilen och vägrade bestämt att dela med sig av sitt blod. Han sade sig vara allergisk mot insektbett och råga på allt elände var han flintskallig. Men efter övertalning lovade han att spela om han fick någon som med en kvist kunde stå bakom honom och schasa bort myggen. Jobbet att schasa bort myggen var mitt, och det blev ett bra jobb för i förmånen ingick fri sockerdricka och varmkorv.

Grandungen ägdes av en idrottsförening i Högsnäs som försvann samtidigt med att banan lades ner.

I Tjärnsjö hette dansbanan Granmon och var privatägd. Den låg på IK Kempens mark i anslutning till deras fotbollsplan.

I Åvike dansades det på en bana som hängde med ett bra tag efter det att Granmon och Grandungen gått i graven. Det hade blivit andra tider och bilar hade ersatt cyklarna, men TV hade inte börjat ändra på lördagsvanorna, så banan hade några års blomstringstid fast den inte låg långt från Gläntan, en annan dansbana i Tynderö. Åvikebanan låg naturskönt belägen på en liten inäga en bit innan man kommer fram till badplatsen i Åvike. Idylliska promenadstigar i omgivningen kunde tillfredställa högt ställda krav för de par som så önskade vara för sig själva. Det fanns även ut-

I afton dans... forts.

märkt undanskymda ställen där medhavda flaskor av ofta oförtullat eller obeskattat innehåll kunde förhöja stämningen under de bittra motbokstiderna. Ibland kunde det till och med hända att några dragit sig undan i någon glänta för ett parti poker i den ljusa sommarnatten. Poker var den här tidens stora begivenhet och utövades praktiskt taget överallt, riktig stötpoker med knektöppning och kan inte jämföras med dagens mesiga sällskapsspel som tycks kunna försörja utövare på turnéer runt hela världen.

Innan vi lämnar Åvike måste jag berätta om Eskil Columbus. Den minnesgode läsaren kommer nog ihåg tv-serien "Kafé Umeå" för några år sedan. Programledare var Bondbruden Maud Adams och för musiken svarade dragspelen Eskil Columbus. När Eskil var 13-14 år arrenderade hans föräldrar Åvikebanan en sommar. De var svenska romer. Modern spelade trummor, pappan fiol och Eskil dragspel, så musiken klarade de med glans. Någon kunde sälja och ta emot biljetter samt koka kaffe gick alltid att ordna. Far var ordningsvakt även här. Bussar från Fagervik och Härnösand såg till att det blev folk på banan, så jag tror nog att familjen Columbus var ganska nöjda. Vintern efter började fadern på Ortvikens och Eskil blev svensk juniormästare på dragspel och den lilla familjeorkestern upplöstes och Eskil ställdes inför större uppgifter.

Dragspelsmästare fanns det

gott om i omgivningarna. Det var Grönstedt'are och Walter och det var Dan Jansson och Leif Nässén. Och bra musikkapell var det gott om. Kjell Jonsson, legendarisk fotograf på Västernorrlands Allehanda, hade ett med sina två bröder. Ett kapell hette Trio Boys, och sedermera utökades trion med en trummis vilken var ingen mindre än Rune Göransson, och då började man kalla sig The Showers och blev mycket anlitade. Rune blev senare Härnösands revykung. Någon brist på musik fanns alltså inte, även om spelställena var många.

Hagalund var en utedansbana i Stigsjö och även Svartvik hade en dansbana. Skansen i Viksjö var ett trevligt ställe där det dansades några gånger varje sommar, likadant var det med dansbanan på Lungön dit man fick åka båt som avgick från Skeppsbron.

Idag finns bara Noret i Gussjö kvar, så nog har tiderna förändrats.

Även logdanserna har fått kasta in handsken. Jag förstår inte hur lördagarna räckte till för alla evenemang. Störst av dem var nog Söderlunds loge i Helgumsbro där det dansades varje lördag under säsongen. Ibland hade man ganska påkostade orkestrar. GnestaKalle hade stället inprickat på sin sommarturné.

Andra ställen var Söderkvists loge i Lenånger och Brunns-tröms loge i Smöråker, där en sommarbasar hölls varje år. Även Näslunds loge i Häggsjö fick se sig omvandlas till

danspalats några gånger under den här tiden.

Så var det dessa fiskarfester. Stora arrangemang ofta två dagar med uppträdande och basar och så den obligatoriska dragkampen inte att förglömma. För den som aldrig deltagit i en dragkamp kanske det krävs en liten förklaring. Det gick till på så vis att två lagledare utsågs som fick välja ut sex, sju eller ändå fler deltagare vardera ur publiken, som ställde upp vid varsin ända på ett rep som hade en vimpel i mitten. Sen slutade inte kampen förrän ett av lagen var dragen av banan. Man kan undra om inte tävlingsformen var uppfunnen av en skomakare för det var inte sällan som ovanlädret lossnade från skosulan när man drog. Solum, Barsviken och Tynnderö var de tongivande bland fiskarfesterna

När det blev höst började säsongen för bygdegårdarna och föreningshusen. Häggdångers bygdegård liksom Långsjögården, Smöråker, Viksjö och Rö hade sina höstfester. Brännaborg liksom S:t Petrilogen och Frimurarhotellet.

Dansbussen som under sommaren gått till Bergeforsen ändrade riktning under hösten till Vivansborg. Högsjö och Rö folkets hus liksom Folkets park var flitiga arrangörer, och även Ramsås och Älandsbro bygdegårdar.

Men pärlan i sammanhanget har vi sparat till sist. Jag menar Tabernaklet, Träbelätet, ja, kärt barn har många namn

(Forts. på sidan 8)

I afton dans... forts.

Gränsborg, en numera bedagad återstod från förr

Foto: Qrt

och i det här fallet handlar det om Gränsborg, vårt eget Nalen. Med vår egen Topsy Lindblom förkroppsligad av Albin Öman som alltid före sista dansen gick upp på scenen för att utlysa nästa lördags dansafton, och då kunde det låta så här: ”Näste lördag gett ni komma hit igen för då äre Tord Runes som spela, å då bli nå ändå jävligare...”. Ändå jävligare i det här sammanhanget betydde väldigt bra, och får utgöra ett smakprov på Ömans vokabulär.

Högsnäslogen Hoppet med Albin Öman i spetsen var ursprungligen initiativtagare till att Gränsborg byggdes. Ett hus i inlandet inköptes, timrades ner och uppfördes med ideella krafter på södra

sidan om landskapsgränsen. Anledningen till att Gränsborg uppfördes på Medelpadssidan var att Hässjö socken hade lägre nöjesskatt än Häggdånger.

Ja, som ni ser var utbudet stort, men att det skulle vara färdigdansat kl. 24:00 var lagstadgat, så det var inte så mycket att göra åt. Priset för en danskväll var det nog inte heller så mycket att säga om, 2 kronor var ett gängse pris för de mindre arrangörerna och 5 kronor för de lite större. Pengarna skulle ju räcka till något biobesök också. Det fanns fyra biografer i Härnösand. 1,50 kronor kostade biljetten, söndagsmatinéerna kostade 40 öre.

Om det var bättre eller sämre än nu vill jag inte spekulera i, men annorlunda var det. Man hade mer tid för varandra, bland annat var det vanligt att man hälsade på hos kompisar på kvällarna. Man bara dök upp och inte behövde man ta av sig skona i förstugan inte! Och inte var det någon som gick ut för att röka! Man drack kaffe och spelade kort (500 eller vist) och skrattade och hade roligt år egna och andras skämt så länge man kunde se en skymt av varandra. Risiga kranskarl och allergiker hade ingen hört talas om. TV hade man hört talas om och under de sista åren på 1950-talet hade en kille som hette Mejenby mixtrat ihop en anläggning på

(Forts. på sidan 9)

Vårdkasberget som möjliggjorde att man kunde se rysk TV.

I storstäderna i Sverige hade redan sändningarna kommit igång och tidningarna varnade för ungdomens moraliska sönderfall. Våld och pornografi, jo det lät ju väldigt intressant. Vi hade börjat bli bilburna så vi åkte upp till Vårdkasfiket ibland för att se de där nymodigheterna. För det mesta var det vara snö som syntes på skärmen, det närmaste Mejenby uppfyllde våra förväntningar var en kväll när det var goda motagningsförhållanden och vi kunde se två polarrävar para sig på den sibiriska tundran. Det var ju inte så upphetsande så vi trodde inte på någon större framtid för televisionen. Men oj, vad fel vi hade!

Redan 1960 byggdes en riktig tv-mast och man kunde börja se TV ute i stugorna, och på varje skorsten kunde man snart se en silverblänkande tv-antenn fastnaglad. Allting förändrades för att överensstämma med sändningstiderna. Till och med korna i la-

gån fick finna sig i vissa schemaändringar för inne i finrummet stod en TV, för det mesta en 17-tummare, som hade stort inflytande på hur kvällarna skulle disponeras. Tur var att det bara var en kanal, det bidrog nog till att familjesämjan kunde bevaras.

Men slut var tiden då man kunde gå in med skorna på, för i finrummet gällde andra regler och kaffepannan som hängt med både på älgjakten, i badviken och till pimpeltävlingen, kallades för TV-kanna. Bäddsoffan döptes om till TV-soffa, eftersom det mesta kretsade kring den magiska apparaten. En rekorderlig kvinna från grannbyn hade hört att om man trädde på ett par damstrumpor över TV:n, skulle man se programmen i färg, färgtv hade ju ännu inte kommit till vårt land. Så gjorde hon i flera år och tyckte det var toppen. Skulle hon till stan använde hon strumporna själv, annars satt de på TV'n. Och helt fel var det nog inte, man hade ju inget att jämföra med. En nyans av brunt skulle man kunna beskriva det som...

Ja, nu när vi rivit av 1950-talet och kommit en bit in på 1960-talet, har det blivit knivigare för våra fest- och dansarrangörer, nu skulle de konkurrera med Las Vegas och Broadway, med Glenn Miller och Tommy Dorsey. Till råga på allt kom dessa hem till vardagsrummet.

Men ni som fått vara med om allt det här, har verkligen lyckats pricka in vår tid på ett bra sätt. Inte har det väl alltid varit en dans på rosor, men dans i alla andra former.....

Och det som varit besvärligt har man bra förmåga att glömma

/Nils-Erik Westerholm

Salong Ulrica

Hårvård för damer och
herrar

0611-125 09
Köpmangatan 4 B
(Prismahuset)

Ukulelegruppen "Häggsjöborna"

Vi fortsätter att träffas och spela, kom med Du också. Gärna även med andra instrument som kan komplettera soundet.

Alla är välkomna att vara med, ung som gammal och även om du tidigare aldrig har spelat nått annat instrument än möjligen luftgitarr. Intresserad?

Hör av dig till

Gunnar Forsén 070-6030221

så får du veta mer

Namn o Nytt - Familjesidan

Kalendariet – Vad händer och när?

”Nu ha I skratte på tokite ställe” Årets Vängmanteater

- 1 / 7 Janne Vängman teatern kl.19 på torpet
- 2 o 3 / 7 Janne Vängman teatern kl.14 på torpet
- 3 / 7 Sommarsöndag i **Barsvikens kapell** kl. 14:00
- 6 / 7 Torpkväll Janne V Krantz & Krantz Rock'n'Roll kl. 19
- 8 / 7 Per Philip m gospel mm på Bygdegården kl. 19
- **10 / 7 Årsmötet Häggsjöns Intresse- & Fiskevårdsför. på Storholmen, kl 14:00**
- 13 / 7 Torpkväll på Janne V med Delta Seven kl. 19
- 16 / 7 Pubafton i Salteriet, Barsviken Kl. 18:30.
- 20 / 7 Torpkväll på Janne V med Thomas Andersson kl. 19
- 30 / 7 **Auktion Janne V. torpet** kl 11:00. Visning fr kl 10:00
- 31 / 7 **Barsviksdagen** ”Sommarmarknad” kl 12-15
- 24 / 7 Gudstjänst vid **Svenskär** kl 14:00
- 13 / 8 Surströmmingsfest i Salteriet, Barsviken
- 13 / 8 **Kakfrossa** på Bygdegården kl. 14
- 14 / 8 Friluftsgudstjänst Janne V kl 11:00 m Biskopen

Häggsjö-loppan

Önskas:

Sekelskiftesmöbler, spännande byggnadstillbehör, smiden m.m. Leksaker före 70-tal
Ring 0705-93 83 73

Erbjudes:

Böcker, över 400 titlar
Branting, Fogelström, Mårtensson, Mankell, Christie, Doyle m.fl
För katalog ring 0611-740 77

MB Compact och 123-delar samt div. övriga MB-delar säljes.
Ring Bill, 0705-93 83 73

Trädfällning på tomten ? Ring Kjell-Erik på 0611-770 23

Sjövikens Creme Bonjourgratinerade Fläskfilé

Gör i ordning grillen för grillning, tag sedan en 5-600 gr stor fläskfilé som är rensad ifrån senor och hinnor.

Plus en ask Creme Bonjour "vitlök".

Skär ett ca 1,5 cm djupt "V"-snitt i filén hela längd, skär därefter snitt, med 3-4 cm mellanrum på "ryggen" av filén, jag brukar skära ned till hälften av filén.

När filén är grillad fyller du V-snittet rikligt med Creme Bonjour och låt ligga på eftervärme så att Krämen får gona till sig. Det brukar bli en ovanligt saftig och välsmakande fläskfilé av detta.

Servera med valfri potatis till och ett gott rött vin.

/Bill Lindgreen

Efterlysning

Jag fortsätter att samla bilder i en bildbank för Häggsjö, och vill därför gärna låna gamla fotografier för inscanning.

Hör av dig till
Barbro Westerholm,
0611-77124 eller 073- 6607266

Bjarnes Lax m Gummröra

- 1-1,5 kg laxfilé, hel bit
- 2-3 hårdkokta ägg
- 1 kruka dill
- 1 mellanstor rödlök
- 1 normalburk ansjovis
- 2 msk smör

Börja med Gummröran:

Hacka/klipp ägg, dill, rödlök, ansjovis och låt dem bilda en (gumm)röra.

Fortsätt med laxen:

Ugnen på 150 gr (ju lägre gradtal desto saftigare fisk. (Bara trams det där med 175 grader)

Häll smält smör över laxen och hälften av ansjovisspadet, Låt stå i ugnen i 30 minuter, lite mer eller mindre beroende på filéns tjocklek. Själv är jag livrädd för torr fisk, men kolla att den är precis genomstekt genom att efter 20 minuter skära ett snitt och se hur långt den har kommit. Hellre rosaröd i mitten än gulvit - då fastnar den bara i tänderna och smakar fisk...

Servera lax o gummröra m färskpotatis, öl o brännvin.

Varför namnet? Jo, Gunillas fas-

ter och en väninna kom på oväntat besök en helg. Slut vin, bara öl o brännvin. Vad servera två trevliga gummor?

Naturligtvis GUMMRÖRA

/Bjarne Kirsebom

Några funderingar om skogbrukets utveckling

När jag var liten kan ske 5-6 år fick jag följa med pappa och farfar till skogen, när dom skulle avverka. Det gjorde man bara vintertid på den tiden. Det bästa jag visste var att få vara med och se när träden föll för svansen och yxan.

De verktyg man använde då var svans (såg) , yxa, barkspade, bågsåg (för klenare stammar), mått käpp, timmersax och tumklove. Självt hade jag fått en liten yxa en liten timmersax och en liten ryggsäck med en liten termos. Så man kände sig som en riktig huggare. På den tiden gick det inte en droppe bränsle bensin eller diesel, endast mat till huggarna och hö till hästen, snacka om ekologiskt skogsbruk.

Det gick några år, jag var 10-12 år då kom en försäljare av motorsågar, John Sandström. Han sålde Partner motorsågar. Vi gick till skogen med försäljaren som demonstrerade motorsågen. Man fällde några granar. Det gick snabbt och enkelt. Det blev en affär på en gång, en Partner R11 på 5 Hk och c:a 15 kilo.

Så nu gick det mycket snabbare att fälla träden, fast fortfarande så kvistades träden med yxa. Det var till fällning och aptering som motorsågen användes till. Nu blev det slut på att barka virket, för nu gick virket med lastbil hela vägen till industrin. Vid den tiden så gick det c:a 1 liter bensin per dag till motorsågen.

När jag var ca 15 år då köpte

jag en egen motorsåg, en Husqvarna F70. Lite smidigare och något kilo lättare och framför allt en annan typ av sågkedja. Den här gick att använda till kvistning, vilket gjorde att det gick lite snabbare åter igen.

Varje vinter avverkade vi en liten bit och körde fram med häst. För att få avverka så måste skogsvårdsstyrelsen komma ut på hösten och stämpla dom träd vi skulle avverka. Jag minns att vi lämnade grova björkar på rot, för vi tyckte det var kul att se orrar i topp på dem. Idag kallas det för naturvårdsträd. Då på 60-70 talet skulle allting bort, så skogsvårdsstyrelsen skickade brev, stämplade och ringde och var väldigt angelägen om att björkarna skulle bort - men dom står kvar än idag fast några har fallit för åldern.

När jag var 17-18 år, började jag åka med morbror Nore i hans "bilgäng" för att jobba i stuveriet. Efter ungefär 4 år, blev det allt mindre med jobb där, så jag började att jobba med bröderna Nilssons i skogen.

Nu är det 70-tal, motorsågens vikt är 6-7 kilo och bränsleförbrukningen är ca: 6 liter per dag. Virket forslas fram till bilväg med skotare. Lönesättningen är ackord och jag vill minnas att vi hade 1 kr per bit (3-4 kr per träd).

Efter som produktionstakten skall öka hela tiden så började processorer (avverkningsmaskiner) att användas. En processor kunde ta det manu-

ellt fällda trädet, kvista och kapa det i snabb takt. Så mellan 1975-80 var jag med och fällde träd till processorn. När det var mycket snö var det till att skotta runt varje träd, för att stubben inte skulle bli för hög. Det innebar att avgaserna från sågen fyllde gropen. Jag fick då hålla andan för varje fällningsmoment.

Så kom 80-talet och maskinerna utvecklas och blir fler och fler. Det manuella arbetet blir mindre och mindre. Jag jobbade åt Norrskog, och inspektören vill att jag skulle gå en 11 veckors skogsförarutbildning i Bräcke, och så blev det.

Nu börjar dom första stappade försöken i Sture Hällbergs skördare, en Valmet 901. Till en början tänkte jag det här går bara inte. Men så långsamt efter några dagar, veckor, månader så flöt det på. Jag har även kört andra skördare.

Idag kör jag en grävskördare, en skördare som är byggd på en Hitachi grävmaskin, för att kunna avverka i brant terräng. Den väger 33 ton - lite mer än första motorsågens 15 kg. Den drar ca: 250 liter diesel om dagen. Kapaciteten motsvarar ca 20 man.

Så jag tycker att jag har fått varit med om en enorm utveckling under mina år i skogen.

/Kjell-Erik Näslund

Ordförande: **Barbro Westerholm**

Adress: Häggsjö 263

871 91 Härnösand

Tfn: 0611-771 24, 073-660 7266

Sekr: **Kurt Eriksson**

Adress: Häggdånger, Häggsjö 263

871 91 Härnösand

Tfn: 0611-771 24

mob: 0708-66 66 07

Häggsjöns Varjehanda

Redaktionen c/o **Kurt Eriksson**

Häggsjö 263

871 91 HÄRNÖSAND

Tfn: 0708-66 66 07

E-post: Kurt.Eriksson@qrt.se

Häggsjöns Intresse- och Fiskevårdsförening

Föreningen grundades 1948 för att tillvarata fiskerättsinnehavarnas intressen och för att på bästa sätt främja och utveckla fisket och fiskevården för dåtida och framtida generationer vid Häggsjön.

Föreningen har efter ombildningen 1990 utvidgats till att bli en intresseförening för samtliga medlemmar som bor och verkar kring Häggsjön samt har intresse i sjöns välmåga.

”För Häggsjön, genom tiderna”

Glöm ej inför nästa nummer:

- Ditt förslag / bidrag till innehåll
- Dina frågor, undringar om bygden m.m.
- Köp o Sälj på Häggsjö-loppan
- Ditt företags sponsor-annonser

Vi vill gärna ha Dina synpunkter på Häggsjöns Varjehanda

Detta är vårt andra nummer av Häggsjöns Varjehanda och inför ev. fortsatta nummer skulle vi gärna vilja ha Din åsikt om denna form för information om gamla och nya tider samt händelser runt Häggsjön.

Vad tycker Du om detta nummer av Häggsjöns Varjehanda ?

- Mycket bra, önskar läsa fler utgåvor
- Det är OK, varken bra eller dåligt
- Tycker inte att denna form av information behövs

Hur ofta skulle Du vilja läsa Häggsjöns Varjehanda ?

- En gång per år
- När ny information av intresse för Häggsjön och mig uppstår
- Aldrig mer, det räcker med detta nummer

Vad vill Du att Häggsjöns Varjehanda skall innehålla ?

- Mer om gamla tider och de som bodde där på den tiden
- Gammalt och nytt, Gärna frågespalt, samt ”Köpes och
- Aktuella frågor som: Vad händer med Rödberget, Bottniabanan

Är Du själv beredd att bidra med material och inlägg till Häggsjöns Varjehanda ?

- Gärna, har material för nästa utgåva
- Inte för närvarande, kanske senare
- Nej, läser helst vad andra skriver om

Kommentarer (skriv gärna mer på ett extra papper):

Namn _____

Adress _____

E-post: _____

Telefon _____

Skicka Din åsikt till:

Redaktionen c/o Kurt Eriksson

Häggsjö 263

871 91 HÄRNÖSAND

PS Även om Du inte besvarar frågorna, så önskar vi att Du hjälper oss att uppdatera medlemsregistret genom att skicka in namn, adress, tel.nr (hem o till stugan) samt **e-post**-adress för er som har sådan.